

รายงานผลการวิจัย
เรื่อง รูปแบบการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิเศษกับเด็กปกติระดับปฐมวัย
โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา
THE MODEL OF INTEGRATION FOR SPECIAL NEEDS AND
NORMAL CHILDREN IN PRESCHOOL LEVEL
“PHIBOONBUMPEN” DEMONSTRATION
SCHOOL BURAPHA UNIVERSITY

ดร. จันทร์ชลี มาพุทธ*
ปณณະ บุญปิ่น**
สุกัลยา หาญณรงค์***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์
1. เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนร่วมโดยใช้แผน
การจัดการศึกษารายบุคคลสำหรับเด็กพิเศษ
กับเด็กปกติระดับปฐมวัย 2. เพื่อพัฒนาทักษะ
ทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
ของเด็กพิเศษ โดยใช้กรณีศึกษานักเรียน
ระดับชั้นอนุบาล 1 ปีการศึกษา 2548-2549 จำนวน
4 คน ประกอบด้วย เด็กที่มีความบกพร่อง
ทางสติปัญญาจำนวน 2 คน เด็กออทิสติกจำนวน

1 คน และเด็กที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม
จำนวน 1 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่
แบบทดสอบและแบบฝึกพัฒนาการเด็ก
แผนการจัดการศึกษารายบุคคล และแบบสังเกต
พฤติกรรม ผลการวิจัย พบว่านักเรียนมีผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากใช้รูปแบบการ
เรียนร่วมโดยใช้แผนการจัดการศึกษารายบุคคล
สูงกว่าก่อนเรียน นักเรียนมีพัฒนาการด้าน
ร่างกาย ด้านอารมณ์-สังคม และด้านสติปัญญา
สูงกว่าก่อนเรียน

*ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

**ผู้ช่วยวิจัย ครูการศึกษาพิเศษ โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

***ผู้ช่วยวิจัย ครูการศึกษาพิเศษ โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

ABSTRACT

The purpose of this research was to study 1. The model of integration by use of Individual Education Plan for special needs and normal children in preschool level “Phiboonbumpen” Demonstration School Burapha University 2. To develop students’ physical skills, emotion & social skills and cognitive skills. This study used case studies composed of 4 children in preschool level 1, in the academic year 2006-2007. The case study compose of mental retarded 2 cases, autistic 1 case and behavior&emotion disability 1 case. The instruments for the research consisted of the Testing and Development records. Individual Education Plan (IEP) and by Behavior Observation.

The results of this research were as follows : The achievement of the students after use of The model of integration and Individual Education Plan were higher than posttest, students’ physical skills, emotion & social skills and cognitive skills higher than posttest.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้บุคคลมีคุณภาพมีความสามารถในการปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมรอบข้าง เด็กจึงต้องได้รับความเสมอภาคทางโอกาสในการได้รับการศึกษาตามสิทธิขั้นพื้นฐานที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พ.ศ.2540 ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่รัฐจัดขึ้น ด้วยวิธีที่เหมาะสมอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพไม่น้อยกว่าสิบสองปี” นอกจากนี้ในแผนพัฒนาเด็กและเยาวชน ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) และแผนพัฒนาการศึกษาชาติ(พ.ศ.2550)ว่ามีแนวนโยบายเพื่อดำเนินการจัดการศึกษาข้อที่9 ว่าด้วยการกำจัด ลด ขจัดปัญหาทางโครงสร้างที่ก่อให้เกิดความยากจน ขัดสน ด้อยโอกาสและศักดิ์ศรีของคนและสังคมไทยเพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคมโดยมีเป้าหมายให้โอกาสประชากรในวัยเรียนโดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ทั้งครอบคลุมถึงกลุ่มผู้ยากไร้ ผู้อยู่ห่างไกลที่เสียเปรียบ ผู้อยู่ในกลุ่มเสี่ยง ผู้พิการ ผู้ทุพพลภาพ ทั้งที่อยู่ในเมืองและชนบทมีโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบที่หลากหลายและทั่วถึง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 79) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2545 หมวด 2 ว่าด้วยเรื่องสิทธิ และหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 10ที่ประกันความเสมอภาคทางการศึกษาของพลเมืองไทยทุกคนกล่าวว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล ด้อยโอกาสต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับ

การศึกษา ขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ” โดยสถาบัน
การศึกษาจะต้องรับนักเรียนพิเศษเข้าร่วมศึกษา
กับนักเรียนปกติในชั้น (ราชกิจจานุเบกษา,
พ.ศ.2542, หน้า 4)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
(2545) บุคคลดังกล่าวหากได้รับการส่งเสริม
อย่างถูกต้องย่อมมีความรู้ความสามารถมี
ศักยภาพที่จะประกอบอาชีพพึ่งพาตนเอง
และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข
ร่วมทั้งการช่วยสร้างสรรค์สังคมได้เช่นเดียวกับ
คนทั่วไปการส่งเสริมพัฒนาคนพิการให้เต็ม
ศักยภาพต้องดำเนินอย่างเป็นระบบตั้งแต่การ
ค้นพบสาเหตุความพิการการบำบัดรักษา
การฟื้นฟูสมรรถภาพการศึกษาการพัฒนา
ทักษะสังคม การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ
การจัดการศึกษาเพื่อคนพิการมุ่งเน้นการพัฒนา
ความสามารถคนพิการให้เต็มศักยภาพของ
แต่ละบุคคลโดยการให้บริการช่วยเหลือระยะ
แรกเริ่ม (Early Intervention Services) ตั้งแต่
แรกเกิดหรือแรกพบความพิการให้การศึกษา
อบรมให้รู้จักสิทธิ และหน้าที่ฐานะพลเมือง
มีอาชีพ มีงานทำสามารถดำรงชีวิตในสังคม
อย่างมีเกียรติมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับคนอื่น
ช่วยเหลือตนเอง และมีส่วนร่วมในการพัฒนา
ประเทศ สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษา
แห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานดูแลและรับผิดชอบ
การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่เด็กทุกคน
ในวัยเรียน ตระหนักถึงความสำคัญที่จะต้อง
ให้การศึกษาแก่เด็กด้อยโอกาสทุกคนเพื่อ
เตรียมให้เป็นบุคคลที่มีคุณค่าต่อสังคมและ
ประเทศชาติและการศึกษาพิเศษให้กับเด็กพิเศษ

เพื่อให้เด็กทุกคนมีโอกาสได้รับการพัฒนา
ที่สมดุลทั้ง ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และ
สติปัญญาจนเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล

การที่เด็กพิเศษถูกละเลยสิทธิขั้น
พื้นฐานในการได้รับการพัฒนาไม่ได้หมายความว่า
เด็กที่มีความต้องการพิเศษเหล่านั้นไม่สามารถ
พัฒนาได้เด็กพิเศษแม้ว่าจะแตกต่างจากเด็กปกติ
ถ้าเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้รับการศึกษา
และการฟื้นฟูสมรรถภาพที่เหมาะสมกับความ
ต้องการพิเศษตั้งแต่ยังเล็กแล้วเด็กพิเศษ
เหล่านี้สามารถที่จะพัฒนาไปสู่ความเป็น “ปกติ”
หรือสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างอิสระ
และเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของสังคมได้
ในทางตรงกันข้าม หากเด็กพิเศษไม่ได้รับการ
ศึกษาหรือฟื้นฟูสมรรถภาพที่เหมาะสมกับ
ความต้องการพิเศษของเขาเด็กพิเศษเหล่านี้
จะกลายเป็นภาระและเป็นปัญหาของครอบครัว
ชุมชน สังคม และประเทศชาติซึ่งนับเป็น
การสูญเสียทรัพยากรที่มีค่าอย่างยิ่งของประเทศ
(ดารณี อุทัยรัตนกิจ, 2538)

การศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะ
พลเมืองของรัฐในการเข้ารับการศึกษิตตาม
กฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับผู้ปกครอง
ของเด็กพิเศษได้แสดงความทุกข์ความเดือดร้อน
และความคับข้องใจอย่างลึกซึ้งที่ไม่อาจหา
โรงเรียนให้บุตรหลานเข้าเรียนได้ทั้งในระดับ
การศึกษาปฐมวัย และระดับประถมศึกษาอีกทั้ง
นักวิชาชีพทางการแพทย์และนักวิชาการทาง
การศึกษาพิเศษก็ได้แสดงความคับข้องใจที่
ได้รับการปฏิเสธในความพยายามที่จะส่งเด็ก
พิเศษได้รับการพัฒนามาระยะหนึ่งซึ่งสามารถ

ที่จะเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ให้เข้าเรียนในโรงเรียนปกติอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษาให้กับเด็กพิเศษ นั่นคือ การเตรียมเด็กพิเศษให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมทัดเทียมคนปกติเหตุผลหลักในการที่ทั้งผู้บริหารโรงเรียนดังกล่าวส่วนใหญ่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเด็กพิเศษไม่รู้ลักษณะของความต้องการพิเศษ และที่สำคัญคือ 'ไม่รู้ว่าจะจัดการเรียนการสอน และดูแลให้เด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติได้อย่างไร (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2544)

การจัดการศึกษาให้เด็กพิเศษซึ่งเน้นเด็กที่มีความต้องการทางการศึกษาและต้องการความช่วยเหลือแตกต่างจากเด็กปกติสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติมีนโยบายให้จัดการศึกษาพิเศษรูปแบบเรียนร่วม โดยจัดให้แก่อุปการเด็กพิเศษ ได้เรียนร่วมกับเด็กปกติโดยมุ่งเน้นให้เด็กได้เรียนรู้ร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับระดับความรู้และความสามารถของแต่ละบุคคลเพื่อให้เด็กพิเศษ สามารถพัฒนาเต็มศักยภาพเป็นที่ยอมรับของครอบครัวชุมชนและสังคม

การเรียนร่วมเป็นการจัดโปรแกรมการศึกษารายบุคคลตามความต้องการและความสามารถของเด็กโดยจัดกิจกรรมเป็นกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่โดยให้เด็กทุกคนได้มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและร่วมกิจกรรมต่าง ๆ อย่างทั่วถึง สิ่งสำคัญที่สุดคือการให้โอกาสแก่คณะครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วย พยาบาล แพทย์ นักจิตวิทยา นักกายภาพบำบัด จักษุแพทย์ ได้มีโอกาสร่วมกันเพื่อช่วยให้เด็กได้เจริญเติบโตและได้ประโยชน์ตามความต้องการพิเศษของเขา (ศรียานิยมธรรม, 2548)

การจัดการเรียนร่วมเป็นวิธีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษวิธีหนึ่งเมื่อก่อนเด็กพิเศษถูกเรียกว่าเป็นเด็กพิการในการจัดการศึกษาให้แก่อุปการเด็กพิเศษ จัดเป็นกลุ่มตามสภาพความพิการของเด็ก เช่น เด็กตาบอด เด็กหูหนวก เด็กปัญญาอ่อน เป็นต้น และจัดตั้งโรงเรียนพิเศษสำหรับเด็กแต่ละประเภทโดยเฉพาะต่อการจัดการศึกษาประเภทนี้ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรจึงมีวิธีการจัดการศึกษาแก่อุปการเด็กพิเศษเสียใหม่ เด็กพิการได้รับการเรียกชื่อใหม่ว่า “เด็กพิเศษ” และเด็กเหล่านี้ได้รับการจัดเข้าเรียนร่วมในชั้นเดียวกันกับเด็กปกติ การจัดเด็กพิเศษเข้าเรียนร่วมในชั้นเดียวกันกับเด็กปกติเรียกว่า “การเรียนร่วม”

จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทดลองใช้รูปแบบการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิเศษกับเด็กปกติ สำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา โดยจัดการเรียนร่วมกับเด็กปกติและมีครูการศึกษาพิเศษดูแลเพื่อให้เด็กได้มีพัฒนาการและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและยังเป็นการบริการสังคมสำหรับเด็กพิเศษในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนร่วมโดยใช้แผนการจัดการศึกษารายบุคคลสำหรับเด็กพิเศษกับเด็กปกติระดับปฐมวัย
2. เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-สังคม และด้านสติปัญญาของเด็กพิเศษ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาโดยใช้กรณีศึกษาจากนักเรียน จำนวน 4 คน ประกอบด้วยเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 2 คน เด็กออทิสติก จำนวน 1 คน และเด็กที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม จำนวน 1 คน ซึ่งเป็นนักเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ระหว่างปีการศึกษา 2548 - 2549

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

1. แบบทดสอบและแบบฝึกพัฒนาการเด็ก
2. แผนการจัดการศึกษารายบุคคล (IEP : Individual Education Plan)
3. แบบสังเกตพัฒนาการและพฤติกรรมเกี่ยวกับ ร่างกาย อารมณ์-สังคมและสติปัญญาของผู้เรียน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร ตำราวารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินพัฒนาการและพฤติกรรม แบบประเมินพฤติกรรมเกี่ยวกับร่างกาย อารมณ์-สังคม และสติปัญญา ดังนี้

- 1.1 แบบประเมินพฤติกรรมด้านอารมณ์-สังคม และด้านร่างกาย
- 1.2 แบบประเมินพฤติกรรมภาวะความบกพร่องทางการอ่าน
- 1.3 แบบประเมินพฤติกรรมภาวะความบกพร่องทางการเขียน

1.4 แบบประเมินพฤติกรรมภาวะ

ความบกพร่องทางการคิดคำนวณ

2. ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสารเกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการศึกษารายบุคคล (IEP : Individual Education Plan)

3. ศึกษาปัญหาและความต้องการพิเศษของผู้เรียนจากข้อมูลรายบุคคลเพื่อปรับแผนการจัดการศึกษารายบุคคลให้สอดคล้องกับสภาพจริงและเป็นปัจจุบัน

4. กำหนดเนื้อหาบางส่วนตามหลักสูตร ดำเนินการสอนเฉพาะเรื่องในแผนการสอนรายบุคคลตามความแตกต่างและความพร้อมของนักเรียนเป็นรายบุคคล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนปีการศึกษา 2548-2549 จำนวน 4 คนโดยใช้แบบประเมินพัฒนาการและแบบประเมินผลงานของผู้เรียนก่อนการทดลองและหลังการทดลองตามแผนการจัดการศึกษารายบุคคล

2. ดำเนินการทดลองสอนด้วยแผนการจัดการศึกษารายบุคคลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ระยะเวลาดำเนินการทดลองใช้เวลาช่วงต้นปีการศึกษา 2548 ทดสอบพัฒนาการเด็กทั้ง 5 ด้านก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบความสามารถพื้นฐานเป็นรายบุคคลช่วงหลังการทดลองตั้งแต่ปีการศึกษา 2548 – 2549ทดลองสอนโดยใช้แผนการจัดการศึกษารายบุคคล

2.2 ก่อนการทดลองใช้แผนการจัดการศึกษารายบุคคล ผู้วิจัยใช้แบบฝึก และคำใบ้บทเรียนและบันทึกผลไว้เป็นคะแนนก่อนเรียน

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในภายหลังสำหรับเด็กที่ไม่สามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเองใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

0 หมายถึงไม่ตอบสนองหรือทำไม่ถูก

1 หมายถึงเด็กยังทำไม่ได้ครู่ละต้นเดือนทั้งหมด

2 หมายถึงเด็กทำเองได้บ้างไม่ได้บ้าง (ด้วยท่าทาง, วาจา)

3 หมายถึงเด็กทำได้เกือบครู่ละต้นเดือน (วาจา)

4 หมายถึงเด็กทำได้ครู่ละต้นเดือนด้วยทั้งหมด

2.3 ทดลองสอนด้วยแผนการจัดการศึกษารายบุคคล

2.4 บันทึกพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างการทดลอง เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนา

2.5 ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบฉบับเดียวกันกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน ซึ่งเป็นแบบฝึกและคำในบทเรียนบันทึกผลไว้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูล

2.6 เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบบรรยายตารางประกอบการบรรยายและแผนภูมิภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการทดลองในด้านร่างกายอารมณ์-สังคมและสติปัญญา (Pretest-Posttest) โดยใช้สถิติร้อยละ

2. ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมใช้วิธีบรรยายเชิงวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

พัฒนาการทั้ง 3 ด้านของนักเรียนโดยรวม และรายบุคคล มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 พัฒนาการทั้ง 3 ด้าน ของเด็กพิเศษในโครงการการวิจัยรูปแบบการจัดการเรียนร่วม สำหรับเด็กพิเศษ จำนวน 4 คน โดยรวมและรายบุคคล

กรณีศึกษา	ด้านร่างกาย			ด้านอารมณ์-สังคม			ด้านสติปัญญา		
	ก่อน	หลัง	สูงขึ้นร้อยละ	ก่อน	หลัง	สูงขึ้นร้อยละ	ก่อน	หลัง	สูงขึ้นร้อยละ
คนที่ 1 บกพร่องทางสติปัญญา	20	70	50	17	27	10	31	74	43

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กรณีศึกษา	ด้านร่างกาย			ด้านอารมณ์-สังคม			ด้านสติปัญญา		
	ก่อน	หลัง	สูงขึ้น ร้อยละ	ก่อน	หลัง	สูงขึ้น ร้อยละ	ก่อน	หลัง	สูงขึ้น ร้อยละ
คนที่ 2 บกพร่อง ทางสติปัญญา	18	75	57	13	66	53	35	68	33
คนที่ 3 ออทิสติก	30	80	50	11	43	32	25	45	20
คนที่ 4 ปัญหา ทางด้านพฤติกรรม	56	90	34	20	83	63	50	84	34
รวม	31	78.75	47.75	15.27	54.75	39.5	35.25	67.75	32.5

จากตารางที่ 1 พบว่าพัฒนาการทั้ง 3 ด้านของเด็กพิเศษในโครงการการวิจัยรูปแบบการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษโดยรวม พบว่า

เด็กพิเศษมีพัฒนาการทางด้านร่างกายสูงขึ้นร้อยละ 47.75 พัฒนาการทางด้านอารมณ์-สังคมสูงขึ้นร้อยละ 39.5 และด้านสติปัญญาสูงขึ้นร้อยละ 32.5 เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคลพบว่า

ทางด้านร่างกาย เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาคนที่ 1 มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 50 หลังจากได้รับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาคนที่ 2 มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 57 หลังจากได้รับการ

จัดการศึกษาแบบเรียนร่วม เด็กออทิสติกคนที่ 3 มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 50 หลังจากได้รับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม เด็กที่มีปัญหาทางด้านพฤติกรรม คนที่ 4 มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 34 หลังจากได้รับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม

ทางด้านอารมณ์-สังคมเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาคนที่ 1 มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 10 หลังจากได้รับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาคนที่ 2 มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 53 หลังจากได้รับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมเด็กออทิสติกคนที่ 3 มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 32 หลังจากได้รับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมเด็กที่มีปัญหา

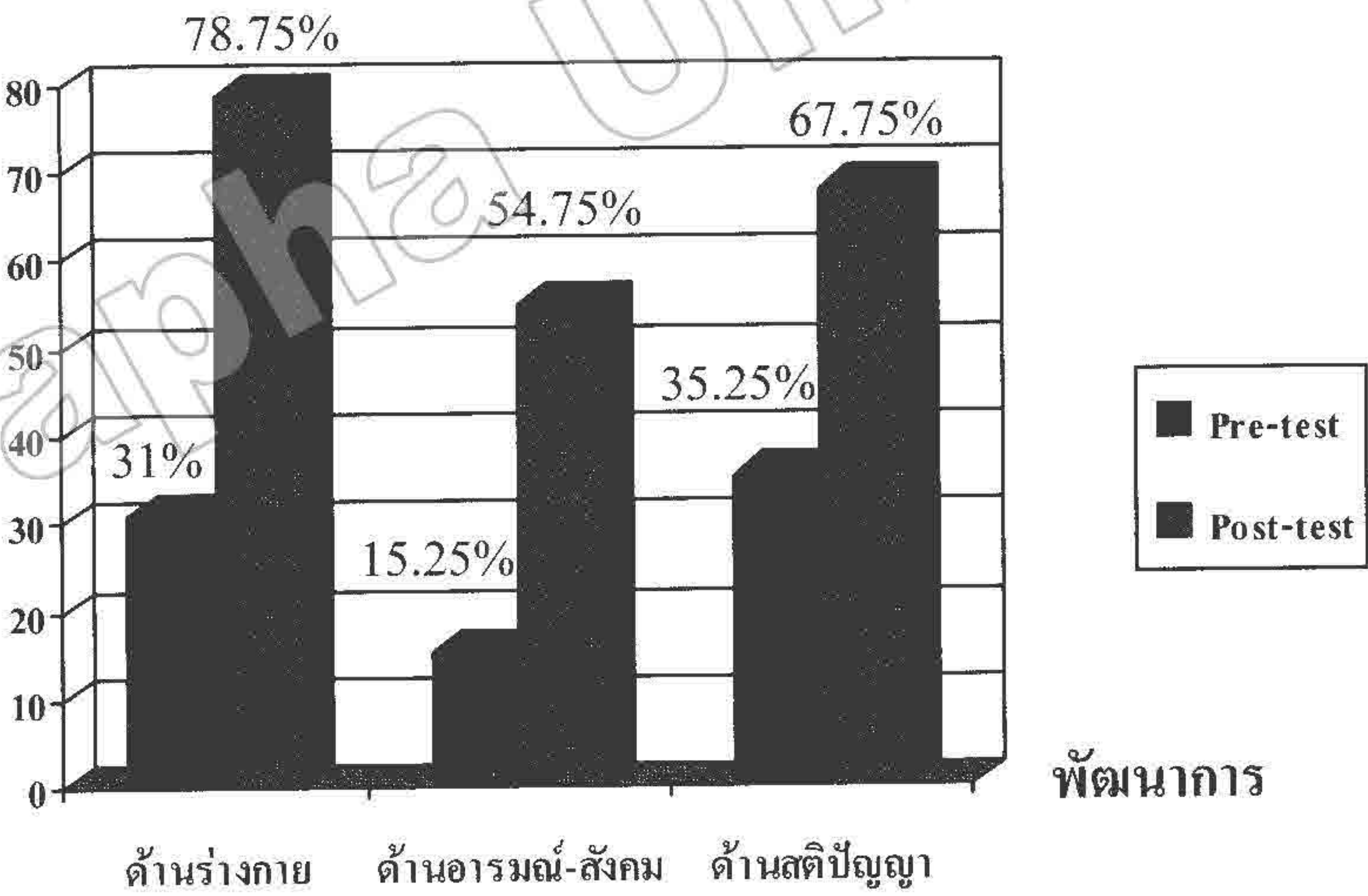
ทางด้านพฤติกรรมคนที่ 4 มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 63 หลังจากได้รับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม

ทางด้านสติปัญญาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาคนที่ 1 มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 43 หลังจากได้รับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

คนที่ 2 มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 33 หลังจากได้รับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมเด็กออทิสติกคนที่ 3 มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 20 หลังจากได้รับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมเด็กที่มีปัญหาทางด้านพฤติกรรม คนที่ 4 มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 34 หลังจากได้รับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 แผนภูมิแสดงพัฒนาการทั้ง 3 ด้านก่อนและหลัง ของเด็กพิเศษในโครงการการวิจัยรูปแบบการจัดการเรียนร่วม สำหรับเด็กพิเศษ จำนวน 4 คน โดยรวม

ระดับพัฒนาการ (เปอร์เซ็นต์)

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. เด็กพิเศษแต่ละคนมีผลการเรียนรู้และพัฒนาการหลังการเรียนสูงขึ้นโดยการเรียนร่วมกับเด็กในชั้นเรียนปกติ

2. เมื่อศึกษาพัฒนาการของเด็กพิเศษจำนวน 4 คนโดยการเรียนร่วมกับเด็กปกติผลการทดสอบทักษะด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-สังคม ด้านสติปัญญา พบว่าเด็กพิเศษแต่ละคนมีผลการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

อภิปรายผล

จากการศึกษารูปแบบการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิเศษ โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพาโดยใช้แผนการจัดการศึกษารายบุคคล (IEP) เพื่อความก้าวหน้าในพัฒนาการของเด็กพิเศษ อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ในการจัดกิจกรรมรูปแบบการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิเศษ พบว่า ครูการศึกษาพิเศษกับครูในชั้นเรียนเรียนรู้ร่วมกันในการเลียนแบบพฤติกรรมแม่แบบด้านการพูดของครูในชั้นเรียนร่วม เป็นการกระตุ้นเด็กให้ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดียิ่งขึ้นเด็กสามารถซึมซับและเลียนแบบได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กพิเศษ ในชั้นเรียนร่วมกับเพื่อนปกติที่แสดงถึงความอบอุ่นน่าไว้วางใจ เช่น น้ำเสียงที่นุ่มนวล การสัมผัสตามศีรษะและลำตัวเบา ๆ การร่วมเล่นกิจกรรมกับเพื่อนมีความสำคัญต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมบูรณ์ อาศิริพจน์(2542) ได้ศึกษาเปรียบเทียบเจตคติ

ของผู้บริหารและครูในโรงเรียนโครงการเรียนร่วมที่มีต่อความสามารถในการเรียนและการปรับตัวของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโรงเรียนเขตกรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2540 จากการศึกษาพบว่า

1. ผู้บริหาร ครูที่ทำการสอนและครูที่ไม่ได้ทำการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโรงเรียนโครงการเรียนร่วมมีเจตคติในทางบวกต่อความสามารถในการเรียนและการปรับตัวของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

2. ในการเปรียบเทียบเจตคติของครูที่ทำการสอนและครูที่ไม่ได้ทำการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเจตคติของผู้บริหาร และครูที่ทำการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เจตคติของผู้บริหารสูงกว่าครูที่ทำการสอนและครูที่ไม่ได้ทำการสอนและนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

3. เจตคติของครูที่มีคุณวุฒิทางด้านการศึกษาพิเศษและไม่มีคุณวุฒิทางด้านการศึกษาพิเศษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เจตคติของครูที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าครูที่ไม่มีคุณวุฒิทางด้านการศึกษาพิเศษ

4. เจตคติของครูซึ่งเข้าร่วมโครงการ 0-5 ปี และ 5 ปีขึ้นไปแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ในทำนองเดียวกัน นิรมล ทูรานุกาพ (2540) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า

1. การจัดโครงสร้างการบริหารจัดการ การบุคลากรประจำโครงการ การอำนวยการ การสั่งการ การประสานงาน การติดตาม ประเมินผลและการสนับสนุนด้านงบประมาณ ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด สิกขานิเทศก์ สำนักงานประถมศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติอยู่ในระดับปานกลาง

2. ความเห็นด้านการวางแผน โครงการ การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา สำหรับ เด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติพบว่าอยู่ในระดับมาก

3. ความเห็นในเรื่องกระบวนการคัดแยกเด็ก การปฏิบัติเพื่อการเรียนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

4. การจัดโปรแกรมเสริมหรือกิจกรรมพิเศษให้แก่เด็กเรียนร่วมมีการปฏิบัติอยู่ตามโปรแกรมหรือกิจกรรมพิเศษให้แก่เด็กเรียนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

5. ความคิดเห็นของผู้ปกครองเห็นว่าโครงการเรียนร่วมมีประโยชน์มากทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีโอกาสเรียนหนังสือและอยู่ร่วมกับสังคมของคนปกติมีพัฒนาการดีขึ้นทั้งด้านอารมณ์ สังคม และสติปัญญา และต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์โครงการเรียนร่วมให้มากขึ้นกว่านี้

6. การประเมินด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่าการเรียนรู้ภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ร่วมกับนักเรียนปกติมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

2. พัฒนาการทั้ง 3 ด้านของเด็กพิเศษทั้ง 4 คนโดยรวมและรายบุคคล สรุปผลได้ดังนี้

2.1. ด้านร่างกายเด็กที่มีความต้องการพิเศษทั้ง 4 คน มีพัฒนาการด้านร่างกายสูงขึ้นจากเดิมคิดเป็นร้อยละ 47.75

2.2. ด้านอารมณ์-สังคมเด็กพิเศษทั้ง 4 คน จะสนุกสนานเวลาที่เพื่อนมาเล่นและทำกิจกรรมภายในห้อง ชอบที่จะทำกิจกรรมกับเพื่อนในชั้นโดยรู้เวลาและมารยาทในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นสูงขึ้นจากเดิม คิดเป็น ร้อยละ 39.5

2.3. ด้านสติปัญญาเด็กที่มีพิเศษทั้ง 4 คน สามารถเรียนตามหน่วยการเรียนรู้ตามหลักสูตรของโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” ฝ่ายปฐมวัย และแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่มีการปรับหลักสูตรที่เหมาะสมตามศักยภาพของเด็กแต่ละคนได้ โดยมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นจากเดิมคิดเป็นร้อยละ 32.5

เมื่อพิจารณาเป็นรายกรณีพบว่าทางด้านร่างกาย เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาคนที่ 1 มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 50 หลังจากได้รับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาคนที่ 2 มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 57 หลังจากได้รับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมเด็กออทิสติกคนที่ 3 มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 50 หลังจากได้รับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม เด็กที่มีปัญหาทางด้านพฤติกรรมคนที่ 4 มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 34 หลังจากได้รับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเคลเลอร์ (Keller, 1987) ศึกษา

เจตคติของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและปัญญา เขาพบว่าครูใหญ่ ศิษยานิเทศก์ครูการศึกษาพิเศษมีเจตคติต่อเด็กที่มีความบกพร่องทางกายและปัญญาไม่แตกต่างกัน ครูใหญ่และศิษยานิเทศก์มีความเห็นสอดคล้องกันว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและปัญญากับเด็กปกติควรเรียนร่วมกัน แต่ครูการศึกษาพิเศษมีความเห็นว่าห้องเรียนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและปัญญาควรแยกออกจากกัน แต่ควรอยู่ภายในโรงเรียนเดียวกัน

ทางด้านอารมณ์-สังคมเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาคนที่ 1 มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 10 หลังจากได้รับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาคนที่ 2 มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 53 หลังจากได้รับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม เด็กออทิสติกคนที่ 3 มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 32 หลังจากได้รับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของระริน สุรวัฒนานันท์ (2542) ได้วิจัยเรื่องการจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติกระดับก่อนประถมศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร. ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารเห็นด้วยกับการเรียนร่วมในโรงเรียนปกติว่าจะช่วยให้เด็กออทิสติกมีการปรับตัวกับสังคมได้ดี เด็กที่มีปัญหาทางด้านพฤติกรรมคนที่ 4 มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 63 หลังจากได้รับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม

ทางด้านสติปัญญาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาคนที่ 1 มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 43 หลังจากได้รับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม

เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาคนที่ 2 มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 33 หลังจากได้รับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนา แพงจันทร์ (2541) ได้ศึกษาความสามารถเขียนคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่เรียนร่วมในโรงเรียนปกติจากการสอนเขียนแบบบูรณาการกับเกม พบว่า

1. การสอนเขียนคำแบบบูรณาการกับเกม มีค่าประสิทธิภาพ 82.85/86.66 โดยมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2. นักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนแบบบูรณาการกับเกมมีความสามารถเขียนคำก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่มีระดับ .05 โดยหลักการทดลองเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มีความสามารถเขียนคำสูงกว่าก่อนการทดลองและอยู่ในระดับดี จะเห็นว่าการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีความหลากหลายวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ จะเหมาะสมกับสภาพความพิการหรือไม่ขึ้นอยู่กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องจัดให้ตรงกับความต้องการของเด็กแต่ละประเภทเด็กออทิสติกคนที่ 3 มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 20 หลังจากได้รับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม เด็กที่มีปัญหาทางด้านพฤติกรรมคนที่ 4 มีคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 34 หลังจากได้รับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม

3. เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในการทดลองครั้งนี้เป็นช่วงของการเปิดภาคเรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2549 โดยจัดให้เข้าเรียนร่วมบางเวลากับเด็กปกติสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและเด็ก ออทิสติก

และเข้าเรียนร่วมเต็มเวลากับเด็กปกติสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมตามหลักสูตรของสถานศึกษาและจัดการสอนเสริมเป็นพิเศษ รวมถึงการใช้แผนการจัดการศึกษารายบุคคล (IEP) ดังเช่นรูปแบบการเรียนร่วมของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 ก) พบว่าเด็กมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-สังคม ด้านสติปัญญาสูงขึ้นเช่นเดียวกับการสอนซ่อมเสริมให้กับเด็กปกติที่เรียนช้าในโรงเรียนประถมศึกษาโดยทั่วไป ซึ่งผู้วิจัย พบว่า การใช้ครูการศึกษาพิเศษดูแลโดยใช้ครู 1 คนต่อเด็ก 2 คนสามารถให้ความใกล้ชิดและดูแลเด็กได้อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพดีกว่าในการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนร่วมตามปกติ เนื่องจากเด็กมีจำนวนน้อย สามารถสอนได้เป็นรายบุคคล ไม่มีเด็กอื่นรบกวนสมาธิการนำเด็กเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนบางเวลาทำให้เด็กมีพัฒนาการการเรียนรู้ทางร่างกาย อารมณ์สังคมและสติปัญญาสูงขึ้นเช่นเดียวกับการสอนซ่อมเสริมให้กับเด็กปกติที่เรียนช้าใน โรงเรียนทั่วไป ผลการวิจัยโดยใช้แผนการจัดการศึกษารายบุคคล (IEP) ครั้งนี้ ครูผู้สอนสามารถนำรูปแบบการจัดกิจกรรมรายบุคคลไปใช้ดำเนินการกับนักเรียนที่มีพัฒนาการการเรียนรู้ช้าได้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเซค (Sakes, 1987) ศึกษาเจตคติของครูผู้สอนต่อเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและปัญญา เขาพบว่าเจตคติของครูผู้สอนและเป็นไปในทางบวกหรือลบนั้นขึ้นอยู่กับความเชื่อมั่นในตนเองของครูในการสอนเด็กประเภทนี้ ครูที่มีความเชื่อมั่นในการสอนสูงมีเจตคติในทางบวกต่อเด็กที่มีความบกพร่อง

ทางร่างกาย ปัญญา และเจตคติต่อทางการเรียน เช่น ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรีทางการศึกษาพิเศษมีเจตคติในทางบวกต่อเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและปัญญาและต่อการเรียนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาดานี (Wardani, 1988) พบว่าครูการศึกษาพิเศษมีเจตคติต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษในทางบวกมากกว่าครูที่สอนเด็กปกติ ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 3 ปีขึ้นไปมีเจตคติในทางบวกต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 1-2 ปีครูชายมีเจตคติในทางบวกต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษมากกว่าครูสตรีครูส่วนมากในเกาะบาห์ลีมีเจตคติในทางบวกต่อการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กปกติ และแฟลทเชอร์ (Fletcher อ้างใน กรมสามัญศึกษา กองการศึกษาเพื่อคนพิการ, 2542) ได้ศึกษาเจตคติของครูผู้สอนเด็กในระดับก่อนอนุบาล (Pre-Kindergarten) ที่มีต่อการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษในวัยก่อนอนุบาลกับเด็กปกติพบว่าครูที่สอนเด็กปกติในระดับดังกล่าว มีเจตคติในทางบวกต่อการเรียนร่วมและยังพบอีกว่าครูที่เคยมีประสบการณ์กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีเจตคติในทางบวกต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษและต่อการเรียนร่วมมากกว่าครูที่ไม่มีประสบการณ์ตรงกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษมาก่อนผู้วิจัยได้เสนอว่าการจัดการให้ครูมีประสบการณ์ตรงกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นสิ่งที่ควรต้องทำและเสนอแนะเพิ่มเติมว่าการจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็ก

ปกติสามารถทำได้ตั้งแต่ในระดับก่อนอนุบาล นอกจากนี้ แบล็คแมน (Blackman, 1990) ยังพบว่า ครูที่สอนในโครงการเรียนร่วมต้องการข้อมูลตลอดจนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษดังนั้นการเปิดอบรมครูก่อนเปิดดำเนินการ โครงการเรียนร่วมจึงเป็นสิ่งจำเป็น

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาครั้งนี้ได้ข้อมูลในการดำเนินการจัดการรูปแบบการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิเศษ โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ดังนี้

1. เวลาในการทำกิจกรรมต่างๆ ของเด็กพิเศษ สามารถดัดแปลงได้ตามความเหมาะสมและความพร้อมของเด็กพิเศษ
2. กิจกรรมการเรียนการสอนของเด็กพิเศษควรมีผู้ฝึกทบทวนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้
3. แบบบันทึกการทดสอบและพัฒนาการครูผู้สอนระดับปฐมวัยสามารถนำไปปรับปรุง

ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเด็กปกติที่มีการเรียนรู้เฉพาะด้านซ้ำ

4. แผนการจัดการศึกษารายบุคคล (IEP) สามารถนำไปปรับปรุงใช้กับเด็กพิเศษรวมทั้งเด็กปกติที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ซ้ำได้ทุกคนเนื่องจากเป็นวิธีการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการและความสามารถของเด็กแต่ละคนซึ่งถือเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. วิจัยเรื่องการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิเศษกับเด็กปกติ โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ในระดับประถมศึกษา
2. ศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กพิเศษในประเทศไทย
3. ศึกษาวิจัยเด็กที่มีพัฒนาการเรียนรู้ซ้ำ เพื่อทดลองใช้สื่อด้านการฟัง การพูด การคิด การอ่าน และการเขียนสำหรับเด็ก

เอกสารอ้างอิง

- กรมสามัญศึกษา. (2542). คู่มือการจัดการเรียนร่วม. กรุงเทพฯ : กลุ่มพัฒนาการศึกษาพิเศษ
กองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- ดารณี อุทัยรัตนกิจ. (2538). การศึกษาสำหรับคนพิการในยุคโลกาภิวัตน์. กรุงเทพมหานคร :
สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2544). รูปแบบการจัดการเรียนร่วมแบบรวมพลังการพัฒนา รูปแบบการจัด
การศึกษาสำหรับคนพิการ โดยครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วม. กรุงเทพมหานคร :
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- ระริน สุรวุฒนันท์. (2542). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติกระดับก่อนประถมศึกษา :
กรณีศึกษาโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคม
สงเคราะห์ศาสตร์ (การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม) บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รัตนา แพงจันทร์. (2541). การศึกษาความสามารถเขียนคำของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่เรียน
ร่วมในโรงเรียนปกติ จากการสอนเขียนแบบบูรณาการกับเกม. ปริญญานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศรียา นิยมธรรม. (2537). ปัญหาทางการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการศึกษาพิเศษ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). แผนการศึกษาแห่งชาติ (2549-2559)
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- Blackman, J.A. (1990). *Medical aspects of developmental disabilities in children birth to three*.
(2 nd ed.). Rockville, MD : Aspen.
- Brenda Scheuermann and Jo Webber. (2002). *AUTISM : Teaching Does Make a Difference*
Wedsworth Group.
- Christians Tilstone and Lyn Layton; with Anne Anderson...[et.al]. (2004). *Child Development
and Teaching Pupils with Special Educational Needs*. Routledge Falmer.
- Dave Sherratt and Malanie Peter. (2002). *Developing Play and Drama in*
Children with Autistic Spectrum Disorders. David Fulton Publishers Ltd.
- Kathleen Lynne Lane and Margaret Beebe – Frankenger. (2004). *School – Based
Interventions : The Tools You Need to Succeed*. Pearson Education, Inc.

Keller, Edith L. (1987). "Organizational Space and Attitudes toward Special Education Classes".

Dissertation Abstracts International. 47 : 08, February.

Kuder, S. Jay. (2003). *Teaching students with language and communication disabilities*.

Pearson Education, Inc.

Norah Frederickson and Tony Cline (2002). *Special educational needs, inclusion and diversity*:
a textbook. Philadelphia.

Sakes, Norma S. (1987). "Correlates of Teacher Attitudes toward Mainstreaming". *Dissertation Abstracts International*. 47 : 08, February.

Scheuerman, B., & Webber, J. (2002). *Autism : Teaching does make a difference*. Belmont, CA :
Wadsworth.

Theodora Papatheodorou. (2005). *Behavior Problems in the Early Years : A guide for understanding and support*. Routledge falmer.

Wilson, Ruth A. (2003). *Special Educational Needs in the Early Years*. (2 nd ed.).
London : Routledge Falmer.

